

PIJLER 4: Beleidsrelevant verkeersveiligheids- onderzoek (Fiche 22)

Het verkeersveiligheidsbeleid maakt gebruik van de meest recente wetenschappelijke analyses, al het beschikbaar beleidsrelevant onderzoek en uitgebreide cijfergegevens. Meten is weten. We wapenen ons met de best mogelijke informatie om zo snel mogelijk de best mogelijke keuzes te maken. We kijken ook over de grenzen en maken gebruik van internationaal onderzoek en buitenlandse praktijkvoorbeelden om het verkeer in Vlaanderen veiliger te maken.

– *Gewenst effect:*

- Verbeterd inzicht in verkeersveiligheidsproblemen en hun veroorzakende processen;
- Inzicht in de effecten van huidige en toekomstige maatregelen;
- Kennis verzamelen over de inhoud en de effecten van uitgevoerde beleidsmaatregelen en onderzoeksprojecten in binnen- en buitenland;
- Toepassing van deze kennis in het verkeersveiligheidsbeleid.

– *Acties:*

- Om te komen tot een verbeterd inzicht in verkeersveiligheidsproblemen, -processen en verkeersveiligheidseffecten van maatregelen zijn beleidsrelevante analyses en onderzoek essentieel. Daarom zal ingezet worden op structurele analyses en (diepgaand) wetenschappelijk onderzoek (afweging toegepast - fundamenteel onderzoek en kortetermijn - langetermijnonderzoek). Hierbij zal o.m. aandacht uitgaan naar
  - Analyses verkeersongevallengegevens;
  - Diepteonderzoek;
  - Gedragsonderzoek;
  - Attitudeonderzoek;
  - Conflictobservatieonderzoek,...
- Benchmarking uitvoeren van de maatregelen en kennis op vlak van verkeersveiligheid in binnen- en buitenland en als input gebruiken voor de verschillende verkeersveiligheidsdomeinen (educatie, sensibilisering, infrastructuur, technologie, handhaving, regelgeving).

Hierbij waken we erover dat het onderzoek en de benchmark elkaar zoveel als mogelijk aanvullen.

- De focus ligt op capacity building in functie van de uitwerking en uitvoering van de andere maatregelen in het verkeersveiligheidsplan.
- Zorgen voor een zo goed mogelijke vertaalbaarheid van onderzoeksresultaten
  - van bestaande buitenlandse onderzoeken naar Vlaamse/Belgische situatie;
  - naar beleidsadviezen, zodat de relatie tussen resultaten en beleid versterkt wordt;
  - naar de praktijk op het terrein (wegbeheerders, politie, ziekenhuizen, weggebruikers, rechtbanken,...);
  - en consolidatie van de expertise.

Op deze manier willen we bijdragen tot een volledige ketenbenadering.

- Via bovenstaande acties werken we aan expertise- en kennisopbouw.

– *Kritische succesfactoren:*

- Beschikbaarheid en kwaliteit van de benodigde basisdata: ongevalgegevens, maar ook o.m. data in verband met het gebruik (verkeersintensiteit, verplaatsingsgedrag) en de toestand van de infrastructuur (uitrusting van wegen en aanhorigheden), data in verband met gedrag en attitude van weggebruikers.
- De complexiteit van de problematiek en de beperktheid van de beschikbare middelen maken dat er keuzes moeten gemaakt worden op het vlak van uit te voeren onderzoek. Versnippering van thema's is zoveel mogelijk te vermijden.
- Een sterke procesmatige inbedding van het onderzoeksplan in de beleidscyclus (plan - do - check - act).
- Aansturing van onderzoek via een efficiënt beheersinstrument.

– *Ondersteunende maatregelen:*

Het verkeersveiligheidsonderzoek speelt zich niet alleen af op Vlaams niveau. Ook op federaal niveau (cfr. BIVV) en door de andere gewesten wordt onderzoek uitgevoerd, evenals door nationale en internationale onderzoeksinstituten. Specifieke aandacht dient ook uit te gaan naar de Europese onderzoeksprojecten.

Hierbij is het van belang om onderzoeksagenda's te kunnen afstemmen op beleidsmatige en gebruikersbehoeften, rekening houdende met andere

bestaande onderzoeksagenda's (federaal, gewesten,...) zodat naar complementariteit of samenwerking gezocht kan worden, waar relevant.

Daarnaast is het ook van belang de opgedane kennis te kunnen verspreiden:

- binnen het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid (meer bepaald naar de andere Werkkamers Educatie & sensibilisering, Infrastructuur en Handhaving, zodat de resultaten vertaald kunnen worden in concrete beleidsmaatregelen);
- naar het ruimere publiek (o.m. via het Vlaams Congres voor de Verkeersveiligheid, opleidingen (cfr. Mobiliteitsacademie, academische opleidingen, enz.), website).

– *Monitoring en opvolging:*

De Afdeling Verkeersveiligheid (departement MOW) geeft een aanzet tot onderzoeksagenda, met aandacht voor specifieke problemen of aandachtspunten waarmee Vlaanderen geconfronteerd wordt en/of specifieke opportuniteiten die zich voordoen. Daarna volgt aanvulling en prioritering, zodat de meest relevante onderzoekstopics opgenomen kunnen worden.

Als indicator kan gebruik gemaakt worden van het aantal uitgevoerde onderzoeken/publicaties, maar belangrijker nog is de beleidsmatige toepassing en doorvertaling, dus ook een zicht houden op het aantal hierop gebaseerde beleidsmatige "bijsturingen en/of doorvertalingen".

– *Verantwoordelijken:*

De afdeling Verkeersveiligheid (departement MOW – Vlaamse overheid) in afstemming en samenwerking met de Werkkamer Evaluatie, onderzoeksinstellingen/kenniscentra, andere gewesten en andere relevante gebruikers van onderzoeksresultaten.

– *Impact/bijdrage tot de verkeersveiligheid (inschatting)*

Beleidsrelevant onderzoek heeft geen rechtstreekse impact op de verkeersveiligheid. Daarentegen zorgt het er wel voor dat door het verschaffen van relevante, kwalitatieve en correcte informatie, inzichten en kennis bijgedragen wordt tot een goede beleidsondersteuning. Hierdoor kan een betere inschatting gebeuren van welke maatregelen het meeste effect op vlak van verkeersveiligheid kunnen genereren, en/of kan bijsturing of een verruimde toepassing van bestaande maatregelen overwogen worden.

Wie	Wat	Timing
Afdeling Verkeersveiligheid (samen met andere verkeersveiligheidspartners)	Opstellen onderzoeksagenda beleidsrelevant onderzoek	2016, daarna jaarlijks
Afdeling Verkeersveiligheid + onderzoekinstellingen/ kenniscentra	Structurele analyses en (diepgaand) wetenschappelijk onderzoek	doorlopend
Afdeling Verkeersveiligheid (+ andere verkeersveiligheidspartners)	Het verzamelen van kennis over de inhoud en de effecten van uitgevoerde beleidsmaatregelen en onderzoeksprojecten in binnen- en buitenland (benchmarking) (0,5 VTE).	permanent
Werkgroep Onderzoek en Evaluatie (i.s.m. met andere Werkkamers afhankelijk van onderwerp)	Beleidsmatige vertaling onderzoeksresultaten.	Telkens na beëindigd onderzoek
Werkkamer Evaluatie	Expertise- en kennisopbouw in functie van de uitwerking en uitvoering van de andere maatregelen in het verkeersveiligheidsplan.	permanent